

0	2	0	7	0	1	-	5	2	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

identyfikator szkoły

miejsowość: Kamienna Góra, data: 30.03.2012 r.

Lista tematów na egzamin ustny z języka polskiego

- EGZAMIN MATURALNY W 2013 R. -

LITERATURA

1. Motywy biblijne w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
2. Motyw poety i jego pieśni. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
3. „Szaleńcy na tronie”. Przedstaw temat, analizując przykłady tekstów literackich różnych epok.
4. Jak funkcjonuje topos żołnierza w literaturze? Przedstaw zagadnienie na podstawie wybranych tekstów literackich.
5. Bezradność jednostki wobec systemu. W jaki sposób ten motyw niemocy realizowany jest w tekstach literackich różnych epok?
6. Literatura wobec mitu. Wykaż inspirującą rolę mitu antycznego i mitu pojmowanego jako wytwór świadomości zbiorowej na podstawie wybranych utworów różnych epok.
7. Małe ojczyzny w literaturze polskiej. Omów różne ujęcia tego motywu w literaturze.
8. Kryzys fikcji literackiej XX wieku. Omów zagadnienie, ukazując rozwój form dokumentalnych i paradokumentalnych w literaturze XX wieku, np. reportaż, dziennik, esej itp. (na przykładach wybranych utworów).
9. Literatura a polityka. Omów na wybranych przykładach literackich XX wieku, w jaki sposób pisarze reagowali na bieżące wydarzenia.
10. Konflikt artysty i przeciętnego „zjadacza chleba”. Przedstaw problem na wybranych przykładach z literatury różnych epok.
11. Polskie wady narodowe w literaturze różnych epok. Omów sposoby ich przedstawiania na wybranych przykładach literackich.
12. Ojczyzna utracona w tekstach emigracyjnych różnych epok. Przedstaw jej obraz na wybranych przykładach utworów literackich.
13. Jaką rolę w życiu narodu polskiego przewidywali dla siebie twórcy naszej literatury? Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach literackich.

14. Omów typy portretów kobiecych w literaturze. Poddaj refleksji ewolucje tych wizerunków, analizując wybrane utwory.
15. Bunt wobec socrealizmu w kulturze polskiej. Omów i oceń zjawisko, analizując wybrane utwory literackie.
16. Przedstaw funkcjonowanie motywu Stabat Mater Dolorosa w liryce polskiej. Temat omów na wybranych przykładach.
17. Zamysł kompozycyjny w powieści psychologicznej. Przedstaw zagadnienie na przykładach wybranych tekstów literackich.
18. Różne sposoby funkcjonowania tradycji homeryckiej w literaturze polskiej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
19. „Twórczość ludyczna” we współczesnej literaturze polskiej. Przedstaw zjawisko, analizując utwory wybranych twórców.
20. Wolność jako „wielkie marzenie” jednostki i zbiorowości. Omów różne sposoby przedstawiania motywu w wybranych utworach literackich z różnych epok.
21. Dziecko jako bohater literacki. Omów sposoby kreacji i ich celowość na wybranych przykładach jednej lub kilku epok.
22. Żydzi w literaturze polskiej wybranych epok literackich. Przedstaw sposoby kreowania portretów.
23. Litwa w wybranych utworach literatury polskiej. Porównaj jej obraz, posługując się przykładami dzieł z XIX i XX wieku.
24. Literatura XX wieku wobec toposu dworku szlacheckiego. Przedstaw i skomentuj zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
25. Omów różne ujęcia motywu snu w wybranych utworach literackich.
26. Heroizacja i deheroizacja bohaterów literackich. Analizując wybrane lektury, omów sposoby i celowość tego zabiegu.
27. Poezja jako pomnik. Porównaj dawniejsze i współczesne warianty motywu exegi monumentum.
28. Miasto: moloch czy środowisko naturalne człowieka? Obrazy miasta w wybranych utworach literackich. Omów na wybranych przykładach.
29. Codziennosc jako tworzywo literatury. Omów sposoby wykorzystywania powszednich doświadczeń człowieka w wybranych utworach współczesnych.
30. „Poeci przekłęci”. Na wybranym przykładzie omów relacje zachodzące pomiędzy twórczością artysty a jego „czarną legendą”.
31. Rozbijanie mitów we współczesnej literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
32. Świat widziany oczyma pisarzy-reporterów. Omów najważniejsze problemy poruszane przez współczesną literaturę faktu.

33. Szokowanie, prowokowanie i bulwersowanie w literaturze dawnej i współczesnej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
34. Humor jako wyraz stosunku autora do świata przedstawionego. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
35. Czy młodzi muszą się buntować? Odpowiedz na pytanie, analizując postawy wybranych bohaterów literackich różnych epok.
36. Diabeł jako bohater literacki w utworach różnych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
37. Topika miłości w liryce kobiecej XX wieku. Omów na wybranych przykładach z twórczości różnych poetek.
38. Wskaż i omów role groteski, parodii i absurdu w wybranych utworach literackich.
39. Praca - dar czy udręka. Przedstaw problem na wybranych przykładach literackich.
40. Motto, tytuł, ostatnia scena jako klucz do interpretacji dzieła. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
41. Skandale i prowokacje literackie. Odwołując się do wybranych przykładów omów różne sposoby funkcjonowania tego zjawiska.
42. Natura i jej wpływ na człowieka. Przedstaw problem na wybranych przykładach literackich.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

1. Bunt przeciw tradycji w sztuce XX wieku. Omów i oceń to zjawisko na wybranych przykładach tekstów kultury (dzieł z literatury i innych dziedzin sztuki).
2. Piewcy codzienności. Przedstaw temat, analizując przykłady z literatury i filmu.
3. Od mecenatu do cenzury. Przedstaw rolę instytucji kościelnych i państwowych ukazanych w sztuce. Zanalizuj przykłady dzieł z literatury i innych dziedzin.
4. Motywy franciszkańskie w kulturze drugiej połowy XX wieku. Wykaż ich obecność i omów funkcje w wybranych przykładach z różnych dziedzin sztuki (literatura i inne).
5. Dolny Śląsk na mapie kulturowej Polski. Omów dzieła śląskich twórców literatury i innych dziedzin sztuki.
6. Góry w poezji i malarstwie - obrazy podobne czy różne? Omów zjawisko, analizując przykłady z różnych epok.
7. Groteska jako wyraz dezaprobaty wobec rzeczywistości. Wypowiedź obrazującą to zagadnienie zbuduj na przykładach zaczerpniętych z różnych tekstów kultury (literackich i innych).
8. Koncepcja kobiecego piękna w literaturze i malarstwie. Zanalizuj wybrane dzieła z kilku epok.

9. „Ars amandi” w literaturze i innych dziedzinach sztuki różnych epok. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
10. Różnorodne obrazy miasta warunkujące przestrzeń życiową bohatera. Przedstaw zagadnienie, analizując porównawczo wybrane dzieła literackie i inne teksty kultury.
11. Sposoby kreowania obrazu natury w poezji i malarstwie. Zanalizuj wybrane dzieła.
12. Symbol jako środek wyrazu w literaturze i malarstwie. Omów jego najciekawsze, Twoim zdaniem, wykorzystania.
13. Na czym polega impresjonizm w sztuce? Omów jego realizacje w wybranych dziełach z poezji, malarstwa i muzyki.
14. Rzeczywistość zdeformowana. Przedstaw różne formy odchodzenia od realizmu w literaturze i innych tekstach kultury XX wieku.
15. Wędrownik, jej różne rodzaje i znaczenie w biografii bohaterów literackich i filmowych - omów na wybranych przykładach.
16. Ukaż różnorodne kreacje mężczyzn w literaturze i innych tekstach kultury na wybranych przykładach.
17. Przedstaw różne ujęcia historii w wybranych dziełach literackich i innych tekstach kultury.
18. Od „Zielonego Balonika” do wybranych kabaretów współczesnych - stare i młode oblicze polskiego kabaretu. Omów problem, na wybranych przykładach.
19. Literackie interpretacje dzieł malarskich. Temat zaprezentuj na wybranych przykładach.
20. Warszawa i jej mieszkańcy w twórczości B. Prusa i na obrazach Aleksandra Gierymskiego. Porównaj malarskie i literackie widzenie świata w wybranych dziełach.
21. Rycerz jako bohater literacki i filmowy. Omów zagadnienie, analizując celowo dobrane przykłady dzieł.
22. Dramat Szekspira we współczesnych realizacjach teatralnych i filmowych. Omów temat, analizując celowo dobrane przykłady dzieł literackich i ich teatralnych oraz filmowych realizacji.
23. Podróże do przeszłości bohaterów literackich i filmowych. Omów temat, analizując celowo dobrane przykłady dzieł.
24. Klasyka literatury w interpretacji awangardowych twórców teatralnych i filmowych. Omów zagadnienie, porównując dzieła literackie z ich wersjami teatralnymi lub filmowymi.
25. Funkcje brzydoty w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Przeanalizuj wybrane dzieła.
26. Przedstaw sposoby i celowość zastosowania motywu łowów w literaturze i innych dziedzinach sztuki.
27. Socrealizm w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów wpływ ideologii na postawę artystów i ich twórczość, analizując wybrane dzieła.

28. Przedstaw i poddaj refleksji sarmatyzm jako formację kulturową inspirującą różne dziedziny sztuki. Zanalizuj dzieła z literatury i innych dziedzin sztuki.
29. Artysta i jego dzieło. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach z literatury i innych dziedzin sztuki różnych epok.
30. Wampir jako bohater literacki i filmowy. Przedstaw portret na podstawie różnych tekstów kultury.
31. Akt Stworzenia. Omów sposoby obrazowania początków świata w literaturze i innych tekstach kultury.
32. Obraz społeczeństwa polskiego w tekstach kultury lat osiemdziesiątych XX wieku. Omów na wybranych przykładach dzieł z literatury i innych dziedzin sztuki.
33. Motyw tańca w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów na wybranych przykładach różne sposoby przedstawiania motywu w kulturze.
34. Literackie nawiązania we współczesnych tekstach muzyki młodzieżowej (np. reggae, rap). Przedstaw temat, analizując wybrane przykłady.
35. Człowiek wobec wojny. Omów i oceń zjawisko na podstawie różnych tekstów kultury.
36. Uzależnienie jako ucieczka od rzeczywistości. Omów i oceń zjawisko na podstawie różnych tekstów kultury.
37. Motywy biblijne w literaturze i innych tekstach kultury. Omów i oceń zjawisko na podstawie różnych tekstów kultury.
38. Ciało ludzkie w perspektywie kulturowej. Przedstaw zagadnienie na przykładzie różnych tekstów kultury.

JĘZYK

1. Komizm słowny i sposoby jego realizacji w wybranych utworach. Przedstaw zagadnienie na podstawie twórczości różnych autorów i epok.
2. Teksty disco polo: poezja czy językowy kicz? Zilustruj zagadnienie, posługując się wybranymi przez Ciebie przykładami.
3. Obraz świata kreowany przez język reklam. Omów zjawisko na wybranych przykładach.
4. Analizując wybrane utwory literackie, artykuły prasowe i teksty piosenek, podaj przykłady łamania etykiety językowej i omów funkcje tego zabiegu.
5. Humor językowy z radia, telewizji oraz prasy. Zanalizuj najczęstsze błędy językowe w środkach masowego przekazu.
6. Moda na niektóre wyrazy jest, była, będzie... Ustosunkuj się do tego twierdzenia, wyjaśniając przyczyny tego zjawiska. Zanalizuj język artykułów wybranych periodyków adresowanych do nastolatków.

7. Sposoby funkcjonowania neologizmów w utworach Leśmiana, Witkacego i Białoszewskiego. Analiza dzieł.
8. Specyfika języka literatury science fiction lub fantasty. Omów zagadnienie na przykładach wybranych utworów.
9. Język Twoich rówieśników - scharakteryzuj go na podstawie analizy zgromadzonego materiału źródłowego.
10. Sztuka przekonywania a manipulacja językowa - porównaj sposoby wykorzystania środków językowych we współczesnych polskich tekstach propagandowych i reklamowych.
11. Analizując zgromadzony materiał językowy, scharakteryzuj rodzaje zapożyczeń we współczesnym języku polskim. Oceń ich poprawność.
12. Tytuły prasowe jako środek manipulacji, propagandy i kształcenia postaw odbiorcy. Czy istnieje schemat tworzenia tytułów prasowych? Omów zjawisko, i odpowiedz na pytanie, analizując wybrany materiał rzeczowy.
13. Zanalizuj i oceń najciekawsze nazwy sklepów, kawiarni i restauracji w Twojej miejscowości. Wyjaśnij, jakie tendencje rozwojowe znalazły w nich odzwierciedlenie.
14. Stylizacja modlitewna w literaturze. Omów, czym charakteryzuje się to zjawisko i jaką pełni funkcję.
15. Funkcje makaronizmów w dawnej i współczesnej polszczyźnie. Omów zagadnienie, analizując celowo zgromadzony materiał językowy.
16. Nowe typy komunikatów (SMS, e-mail, chat...). Przeanalizuj ich stylistykę na celowo zgromadzonym materiale językowym.
17. Współczesna polska nowomowa. Scharakteryzuj środki językowe i ich funkcje, analizując celowo dobrany materiał językowy.
18. Reggae, rap jako gatunki muzyczne współczesnych czasów. Przedstaw obraz kreowanej rzeczywistości, analizując warstwę językową wybranego gatunku.
19. Język trzech pokoleń. Objasnij istotę różnic w języku Twoim, Twoich rodziców i dziadków, analizując celowo zgromadzony materiał językowy.
20. Omów cechy i funkcje stylizacji biblijnej w utworach literackich różnych epok.
21. Na podstawie wybranych utworów literackich wyjaśnij, jaką rolę mogą pełnić frazeologizmy.
22. Porównaj styl wybranych powieści historycznych J. I. Kraszewskiego i H. Sienkiewicza.
23. Omów podobieństwa i różnice w opisie „obcego świata” w gwarowej stylizacji zawartej w „Chłopach” W. Reymonta i „Konopielce” Redlińskiego.
24. Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny - zilustruj zjawisko na samodzielnie zebranych przykładach i omów problem.

25. Jak opisywali miłość poeci w wybranych przez Ciebie epokach literackich? Omów użyte w tekstach środki językowe.
26. Kultura polityczna. Przedstaw cechy współczesnego języka polityków, odwołując się do konkretnych przykładów z prasy, radia i telewizji.